

Szerkesztői iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 .
Félévre ——— 6 .
Negyedévre ——— 3 .
Egy hóra ——— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1898

XXVII. évfolyam, 75. szám.

Szombat, április 2.

Ferencz Nándor főherceg.

Nagybecskerek, április 2.

Tegnap tettünk említést, hogy legközelebb ő Felső Ferenz Ferdinánd főherceghez királyi kéziratot fog intézni. E legfelsőbb királyi kéziratot a hivatalos lap mai száma közli a következőkben:

Kedves unokaöcsém Ferencz Nándor főherceg Ur!

Valódi öröm és megnyugtató tölt el, hogy Kedvességed egészségének hosszabb gondozása után ismét teljesen kiéptült s ennél fogva azon pillanat is megérkezett, a midőn Önt — úgy Kedvességed kívánságának és hő vágyódásának, valamint saját szándékaimnak megfelelőleg, — katonai működésének terére visszavezethetem.

Kedvességedet tehát ezennel közvetlen legfelsőbb haduri fenhatóságom alá helyezem.

E szerint Kedvességed, nem korlátozva határozott parancsnoki állással járó teendők által, ezentul alkalmat fog találni, hogy nagyobb gyakorlatok alkalmával időközönként különféle hadtestek vezetését átvehesse, hogy az összes hadügyhez magasabb állásponthól közelebb léphessen, s hogy egyáltalában a szárazföldi és tengeri fegyveres

hatalom valamennyi viszonyai felől azon gazdag tájékozást nyerhesse, mely a közjólétnek egykoron csak javára leendő.

Katonai törzsének felállítását és a Kedvességed teendőit szabályozó részleteket külön utasítással rendelem el.

Kelt Bécsben, 1898. évi március hó 29-én.

Ferencz József, s. k.

E kézirat szerint „valódi öröm és megnyugvás” tölti el a király szívét, hogy Ferencz Nándor egészsége teljesen helyreállt. A király ez örömeben az egész nemzet osztozik. A míg a főherceg délen keresett enyhülést bajára, a magyar nemzet aggodalma is vele volt. S most, mikor legilletékesebb helyről, államiratban értesülünk arról, hogy a trónhoz oly közel álló főherceg, fiatal férfikora teljes erejét ujjal a közügyeknek szentelheti, a megkönnyebbülés érzésével adunk hálát a népek sorsa felett örökös gondviselésnek és örvendünk, hogy a nemzet szíve, mint annyiszor, együtt doboghat ismét királya nagy szívével.

Hogy oly sok nyugtalanító hír után, a legjobbra lehattunk elkészülve, ezt már néhány hónapja tudjuk. Olvastuk a végleges és tökéletes javulás híreit; itt láttuk, köztünk, délcégen, a visszatérő egészség viruló színével a közkedveltségben álló főherceget.

Am a király ennél sokkal többet ad

a nemzet tudtára. Tudtára adja, hogy Ferencz Nándort újra visszavezetheti a tevékenység útjára, a mi a tökéletes felépülés jele.

A király kivételes állást szervezett a főherceg javára a hadsereg kötelékében. Felesleges volna rámutatni, mily különös és szokatlan megtiszteltetés ez. Parancsnoki állással járó teendők által nem korlátozva, a főherceg közvetlenül a legfelsőbb hadur fenhatósága alá rendeltetett.

Hogy, mint a kézirat mondja, alkalma legyen megszerezni mindazon gazdag tapasztalatokat, a melyek a közjólétnek egykor javára válnak.

Nem kerülheti el senki figyelmét e kifejezésnek rendkívüli fontossága. Mintha ez egy szóval a király a jogára alatt élő nemzetek jövőjébe akart volna bevilágítani, célozva arra az időre, mikor Ferencz Nándor minden lépése, minden szava, minden cselekedete a közjólétnek, az osztrák és magyar birodalmak népeinek fog állani szolgálatában.

Ezentul a hadsereg a főherceg szeméjében a legfőbb hadur helyettesét, alter egóját fogja látni és tisztelni. S hogy a kézirat a főherceg „hő vágyódása”-ról beszél, ebből megtudjuk, mily nagy kötelességérzet, a fiatal férfinak mily hatalmas tettvágya tölti el a teljesen feléptült főherceg egész valóját.

A magyar nemzet csak azért imádkozik, hogy Ferencz Nándor főhercegnek még sokáig, nagyon sokáig legyen alkalma

A „TORONTAL” tározója.**Asszonyhűség.**

Castellane tábornok középkori férfi volt. Az emberekkel velük született udvariasság ugyanis az öreg embereket — ha fiatal a feleségük — rendszeren „középkorúknak” hívja. — Ebből Onök kétségtelen bizonyossággal megállapíthatják, hogy Castellane urnak fiatal felesége volt. És ha még azt is hozzá teszem, hogy éppen a mézesmedveket élték, akkor azt hiszem, Onökben lesz annyi tapintat és nem zavarják — nyugalmukat.

— Sajnos azonban, az uralkodó fejedelemnek az ilyen szórakozások iránt már semmi érdeke sem volt és a szomszédos hatalomnak háborút üzenve, minden habozás nélkül Castellane nevezte ki főparancsnoknak.

Ilyenkor a novellákban az az obligát frázis következik, hogy a kinevezés úgy hatott a házaspárra, mint a derült égből a villámcsapás. És azonban az ilyeneken tülteszem magam és csak annyit mondom, hogy Castellane ur az egyik napot a bucsuzás előkészületeivel töltötte, a másik napon pedig tényleg bucsuzott. Száz és néhány bucsucsők elcsattant, a paripa nyergelve és Castellane ur nehéz szívvél távozik.

Lett volna ugyan még valami mondani valójára, de tudja isten, sehogyan se tudta, hogy hogyan kezdje.

Az uton százszor is vissza nézett, miglen öreg fegyverhordozója azt nem kérde tőle, hogy talán csak nem fél a csatától?

Erre még az ujonc is egy hatalmasat káromkodék, de Castellane urat a féltés kizozta és így mi hatást se tett rá a kérdés.

— Tud-e kend, András, valami ficsul bánni az asszonyneppel, kérde tőle kis vártatva a tábornok.

— De még mennyire, dörmögi András.

— Hát akkor menjen haza és mondja meg a feleségemnek, de szépen, hogy a míg én távol leszek, ne fogadjon magánál egy fiatal embert se. — En majd itt megvárom.

Ah, innen fúj a szél. Visszamegy és még a tornácra találja urnőjét, a ki megelőzi kérdésével az öreg szolgát:

— Itthon felejtettek talán valamit, András bácsi?

— Nem bizony, hanem a tábornok ur azt üzeni, hogy a míg ő oda lesz, addig a méltóságos asszony ne — üljön a Bodri kutyára, mert az harapós.

Ezzel mint a ki dolgát jól végezte, siet vissza urához, a ki most már nyugodtan megy a csatába.

Otthon pedig a felesége nem tudta elgondolni, hogy mit akart az ura azzal a bolond izennel és elhatározta, hogy most már csak azért is felül a Bodrira.

Kezdetben nagyon nehezen ment a kísérlet. Bodri nem kívánt meg olyan szép asszonytól se lóvá avattni, mint a tábornoké volt, de végre is a sok peesenyé megtette a hatását (hiszen

attól sok férfi is megjuhászodott volna) és Castellane nem volt olyan büszke, mikor az ellenséges várat hosszas ostrom után bevette, mint mikor a feleségének sikerült Bodrit megnyergelni.

Bodri azonban unni kezdte a szép terhet és egy szép napon végre is beleharapott urnőjének lábikrájába.

(Hiszen megmondta az öreg András.)

A seb elég súlyos volt és Castellane-t az orvosok ápolás alá vették.

Közben Castellane is szabadságot kapott és a szerelem szárnyain repült feleségének karjaiba.

Azaz, hogy csak repült volna, ha utjában nem állottak volna a házbeliek, hogy nem lehet bemeni, beteg a méltóságos asszony.

Végre is élt háziuri jogával, bement a feleségéhez és volt ott mit hallani a bolond izennetéről.

Amulva hallgatja, hogy mit mesélt a vén András, dühösen kiront hozzá:

— Hát kend, vén rinoceros, mit mondott a feleségemnek.

— Na, nem kell azért olyan nagyon lármázni, tudtam én azt, hogy egy asszony se tartja meg, a mit mondanak neki; hát még ha azt mondatna volna — mert hát ilyen az asszonyfélének tempója.

A tábornok halgatott, mert belátta, — hogy Andrisnak igaza lehet.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s színekben

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító.)

A hivatalos melléklet 71. számával.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

(120/II-9.2)

a király nagy kötelességérzetének, fejedelmi bölcsességének, alkotmányos érztületének és népei iránt érzett atyai szeretetének kristálytisza forrásaiból erőt meríteni jövő feladataihoz.

A király jubileuma. A pétervári lapok jelentik, hogy Ferenc József császár és király uralkodói jubileumára valamennyi orosz ezred, melyeknek ő Felsége a tulajdonosa, küldöttséget fog meneszteni.

Bismarck születésnapja. Hamburgból táviratozzák, hogy Bismarck ma, születése napján igen jól érzi magát és egész családjával együtt van. Erővel érkeznek hozzá az üdvözlő táviratok és levelek. Az asztal tele van rakva remek virágcsokrokkal és születésnap ajándékokkal.

Az új kvóta.

Budapest, április 1.

Az osztrák kvótabizottság tegnapi ülésében új táblázatot osztottak ki a tagok között, mely alapul szolgál a kvótarány kiszámításához.

A számítás alapját az 1886—1895 közt kivetett egyenes és indirekt adókból származó bruttójövedelem képezi. Tehát Ausztriában: 4013·3 millió frt.

Magyarországon: 2587·4 m. frt.

Összesen: 6600·7 m. frt.

Ebből az összegből elkülönítendők a be nem számítható, mert átmeneti jövedelmek és pedig Ausztriában: 157·3 m. forint.

Magyarországon: 123·41 m. frt.

Ezek levonása után marad Ausztriára: 3855·7 m. frt.

Magyarországra: 2463·6 m. frt.

Összesen: 6319·3 m. frt.

Arány Ausztria és Magyarország közt: 61 : 39. Ebből levonandó azon adók összege, melyek csak Ausztriában, vagy csak Magyarországon fizetendők. Es pedig Ausztria részére: 45·79 m. frt. Magyarországra: 129·56 m. frt.

Ezek levonása után a következő számok maradnak meg: Ausztria: 3809·9 m.

Magyarország: 2334·1 m.

Összesen: 6144 m. frt.

Arány: 62·1 : 37·9 m. frt.

Továbbá levonandók Ausztria részére 6·5 m. frt kártalanítás a bukovinai és galicziai italmérségi jogért. Magyarországra levonandó az italmérségi jog, a földterhmentesítési pótlék, melyek Magyarországon az állami adókkal együtt számíttatnak el; tehát: 115·1 m. frt.

Ezen levonás eredménye Ausztriára: 3803·4 m.

Magyarországra: 2219 m.

Összesen 6022·4 m. frt. Arány 63·15 : 36·85 m. frt.

Végre levonatnak Magyarország javára a volt határörvidék bevételei, melyek: 69·7 milliót tesznek ki.

Ebből az összeszámításból mindkét kormány táblázata szerint a következő főeredmény marad:

Ausztriára: 3803·4 m. frt.

Magyarországra: 2149·3 m. frt.

Összesen: 5952·7 m. frt.

Arány: 63·9 : 36·1 m. frt, vagyis kikerekítve: 64 : 36.

Az új táblázatok tehát úgy vannak megszerkesztve, hogy a kvóta-bizottságnak vezérfonalat nyújtanak a kvótarány kiszámításához. Vagyis minden, Magyarországra nézve kedvező levonás megtörténtével is:

Ausztria 64 százalék kvótát fizet.

Magyarország 36 százalékot.

HIREK

Tájékoztató.

Április 11. Torontálvármegyei díszgyűlése.

Április 12. Közigazgatási bizottság ülése.

Április 24. A jót. négyzet évzáró ülése.

Április 27. Városi közgyűlés.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6—8 óráig.

— **A király Szegeden.** Szeged városa most épít félmillió költséggel pavillon-rendszert egy egyszerű kaszányát az utasok részére. A kaszányát még ez év nyarán teljesen felépítik. Ő Felsége odanyilatkozott a katonai magasabb körök előtt, hogy az utaszállókat szegedi új lakányjában meg fogja tekinteni.

— **Palmarum.** A katolikus világ holnap egyik legkedvesebb ünnepét, az asszonyok és gyermekek kedvenc ünnepét üli meg. Holnap szentelik meg ugyanis ősi szokás szerint a barbakát, melyeket a jó keresztény háziasszonyok a szent képek mögé helyeznek el. A holnapi isten tisztelet sorrendje a rendes marad. A 1/2 9 órai misén, a mely alatt a március 10-én bevonult honvéd póttartalékos ujoncok leteszik az esküt, magyar és német nyelven elalloeit intéstetik hozzájuk. Délután 10 órakor barkaszentelés, körmenet s ünnepélyes nagymise, délután pedig a vecsernye alatt az utolsó német nyelvű böjti prédikáció lesz.

— **Torontálvármegye április 11-én.** Torontálvármegye is kivieszi a maga részét azokból az ünnepekből, melyekkel országsszerre megünneplik az 1848-ik évi öröklemkü törvények szentesítését. A törvényhatósági bizottság számos előkelő tagja egy ma délben tartott értekezleten elhatározta, hogy Rónay Jenő főispánt egy megyei díszgyűlés megtartására kéri fel. Rónay főispán ismert szeretetreméltóságával és előzékenységével fogadta a nála megjelent küldöttséget, kijelentvén, hogy a bizottsági tagok kívánságának örömmel tesz eleget. Az ünnepelés sorrendje a következő lesz: 10 óra este 6 órakor isteni tisztelet a szinagógában. A sötétség beálltával ünnepi kivilágítás, 11-én reggel 10 órakor hálaadó isteni tisztelet a róm. kath. plébániatemplomban Fél 12 órakor Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának díszgyűlése. Az ünnepi beszédet gróf Bethlen Miklós megyei főjegyző mondja. Este a színházban diszelszólás.

— **A csanádi püspök és április 11.** Dessewffy Sándor csanádi püspök pásztorlevélben közölte a fennhatósága alatt álló tanintézetekkel a vallás- és közoktatásügyi miniszternek április 11-ike megünneplése tárgyában kiadott rendeletét; meghagyta, hogy az 1848-iki törvények szentesítésének emlékére az iskolákban ünnepélyeket rendezzenek. Az iskolákból előbb templomba vezessék az ifjúságot, majd visszatérve egyik tanító ismertesse ünnepi beszédben a nap jelentőségét. Azonkívül hazafias dalokkal és szavallatokkal ünnepejenek. A pásztorlevél azzal végzi, hogy ennek a beszédnek főcélja kell, hogy az ifju nemzedék szívében a magyar haza iránti szeretet és az apostoli király iránti hűség fejlesztése és ápolása legyen, továbbá, hogy bennük a hithez való ragaszkodást és a bekövetkező polgári kötelességek teljesítése iránti fogékonyságot erősítse, hogy az ifju nemzedék istent, királyt és hazáját tiszteini és szeretni megtanulja.

— **Hangverseny.** A helyi szerb dalgyűlet folyó hó hatodikán a városi színházban ugynevezett rituális hangversenyt rendez.

— **Kézfogó.** Gönczy György nagybecskereki honvédőhadnagy eljegyezte néhai Korényi Imre honvédőhadnagy özvegyét, szül. Bauer Paula urnőt.

— **A munka és a kenyér.** A Szécsány—Alibunár—Szamos és antalfalvai h. érdekű vasút építkezés alatt van és az egész vonalon a munkát folyik. Az Idvor és Antalfalva közötti járási ut, valamint Tomasevác és Nagybecskerek közötti országut munkálatainál számtalan munkás van elfoglalva, mi által nemcsak a kereskedelem s forgalom fontos eszközeinek előmozdításával gondoskodás történt, — hanem sok család is a mai mostoha időkben legalább a mindennapi kenyeret megszerezheti annyival inkább, miután ezen munkálatok azon időszakba estek, hol a mezőgazdasági munka szünetel.

— **A diákok napja.** Mi volna más, mint az értesítők kiosztásának napja, mely ma délután köszöntött be, nagy meglepetésére a diákoknak. Nem egy siró-rivó savanyu arcot lehetett látni, mert hát a piros tojás nem vált be. Az előadások szombattól kezdve husvét-szerdái szünetelnek. A r. kath. főgimnázium tanulóifjúsága ma délután kezdte meg a lelki gyakorlatokat. Hétfőn reggel áldoznak és aztán... aztán szabadok mint a madár. Boldog fiatalság!

— **A lövészegetből.** A nagybecskereki lövészeget folyó hó 11-én, azaz Husvét másodnapján tartja kedvező idő esetén megnyitó ünnepélyét.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Kozlovicski Lyubomir gk. földműves, leánya. — Petrikanich Géza rk. szabó, leánya. — Topolcsán Lázár gk. kocsis, fia. — Erdélyán Tódor gk. földműves, fia. — Mészáros Ferenc ev. ref. szabó, fia. — Pozsár János rk. földműves, leánya. — Popov István gk. földműves, fia. — Döbrödy Géza rk. kőszőrűs, leánya. — Makszimcsév Lázár gk. rendőr, fia. — Szabó István rk. hentes, fia. — Szabó Ferenc rk. földműves, fia. — Jankshidacz Márk gk. földbirtokos, fia. — Tripsin Vitályos gk. asztalos, fia. — Marschall Kristóf rk. napszámos, leánya. — Mucz János gk. napszámos, fia. — Steyer István rk. földbirtokos, fia. — Jevremov István gk. kovács, leánya.

Meghalt: Glisityin Szlavkóné rk. 18 éves, tüdőb. — Grek Sándor gk. 16 napos, görösk. — Özv. Deák Adámé rk. 96 éves, aggkór. — Ergyán Annyalka rk. 12 éves, tüdővész. — Özv. Bunczeli Mihályné gk. varrónő 53 éves, méhrák. — Kozlovicski Lyubomirné gk. 38 éves, elvérzés. — Özv. Krpucsin Istváné gk. 78 éves, aggkór. — Vukov János gk. földműves 70 éves, aggkór. — Parigross Jánosné rk. 58 éves, hagymáz. — Csabzanin Darinka gk. 1 éves, görösk. — Tóth Jánosné, rk. 46 éves, agyhártyalob. — Nyegriov János rk. napszámos 65 éves, tüdővész. — Molnár Adám rk. 81 éves földműves, aggkór. — Csányi Gizella rk. 10 napos, görösk.

— **A bolond hónap.** Nem bolondabb ugyan mint az évek többi tizenegy hónapja, de már régen rajta száradt a csufos jelző és minden évben, ha beköszönt, nagy nevetés, ravasz felültetés járja egész Európában. Nagyok és kicsinyek egyforma kedvteléssel járják embertársikkal április elsején a bolondját és nem szabad érette senkinek sem megharagudnia. Az április járatát már az iskolagyerekek kezdik és ha sikerült valamelyik pajtásukat a boltba küldeniök fehér szurokért, nagy örömmel énekliek el a nótát: április bolondja, leszakadt a gerenda! A kor nem akadály a áprilisi tréfáknak és mint a gyerekek, úgy a meglett emberek is, szeretnek e napon tréfát tizni jó barátaikkal. A leggyakoribb mód a rendezvousra hívó levelek küldözgetése. E nevezetességen kívül különös sajátossága az áprilisknak az, hogy a lehető legszerényesebb időjárású éli át benne az ember. Hogy pedig ne szenvedjen csorbát ez a régi idők óta fennálló hit, ezuttal is gondoskodott róla április, a mennyiben az időjárásra a legnyugodtabb leikiismerettel mondhatjuk, hogy bolond. Igaz ugyan, hogy ezt az időjárású élveztük (?) márciusban is, csak hogy az alighanem előleg volt a jelen hónapra s Aeolus eltévesztette a kalendáriumot. A helyzetet egyébként jelenleg is a repülő kalapok jellemzik a legjobban.

— **Elveszett.** Ma a deli órákban az Aradáci utcából — a nagykikindai pályabázhoz vezető uton egy vörös plüchke kocsi takaró veszett el. A megtaláló kériük, hogy azt a rendőrkapitányságnak adja át.

— **Acetylen világítás.** A f. évi március 6-tól 20-ig Berlinben megtartott acetylen-gáz kiállítás és nemzetközi congressus a magyar iparnak nagy elismerést és dícsőséget szerzett. A legnagyobb kitüntetést, az első aranyérmét, ugyanis egyhangulag a „Budapesti acetylen-gáz részv. társ.“ (Andrássy-ut 1. szám.) nyerte el, úgy készülékeinek kitünő szerkesztése, mint az acetylen-gáz világítás terén teljesített munkálatainak elismeréséül. E kiállításon részt vettek az egész művelt világ iparosai és annál inkább örvendünk a magyar társulat kitüntetésén, mivel az Európa kiváló szaktudósáiból összeállított internationalis jury részéről adatolt. Az „Acetylen-gáz részv. társ.“ „A r e h i m e d e s“ jegyü új készüléke, mely azon elven alapul, hogy a carbid egyszerű mechanizmus segítségével a legkiszárasztás mérvéhez képest a vízbe esik, a legki-

többnek ismertetett el az összes kiállított készülékek közül. A congressus kimondotta egyúttal, hogy csupán az ezen elv alapján szerkesztett készülékek felelnek meg minden kívánalomnak, és hogy a nálunk kisebb cégek révén elterjedt oly készülékek, hol a víz a carbida csurog, avagy a carbidtartót a víz alá süllyesztik, mellőrendők. A magyar apparatusok közül a Steiner cég által gyártott Vörös-féle „Hungaria” készülék is ki volt állítva, de azon oknál fogva, hogy ezen készüléknél is a víz csurog a carbida, figyelembe nem vétetett.

X Az egyedül kellemes ízű természetes hashajtószer a Ferencz József keserűvíz. Hatása enyhe és minden mellékhatást nélküli, miért is az orvosok különösen ajánlják. Mint rendszeres adag egy boros pohárral, reggel éhgyomorra véve, elégséges. Mindenütt árusítják.

A tóbai zendülés.

— Április 2.

A nagy port felvert zendülésről jól informált forrásból még a következőkről értesültünk:

A tóbai uradalom és a mezei munkások között mindeddig a legbarátságosabb viszony állott fenn. Még tavaly is, mikor mindenfelé elégedetlenkedtek a munkások, Tóbán nyugodtan mentek az emberek a dolguk után. Ez idén télen pedig atyai módon gondoskodott az uradalom azokról, kik nem voltak képesek a kenyerrüket megkeresni, három waggon búzát bocsátván az inségesek rendelkezésére.

Mikor e héten arról volt szó, hogy megkötik a szerződéseket, az uradalom a törvény értelmében természetesen azt követelte, hogy a munkások írják alá a szerződéseket. Az alapostolok által elbontított nép azonban azt hívé, hogy ezért majd adót kell fizetniök, vonakodott ezt megtenni. Hiába világosították fel az embereket, hogy az aláírásnak a törvény értelmében meg kell lennie, a munkások megmaradtak eredeti álláspontjuknál. Egymásután küldték a deputációkat az uradalomhoz, de az nem tehetvén egyebet, ragaszkodott az aláíráshoz, kijelentvén, hogy beszünteti a további segílyt, amennyiben továbbra is ok nélkül makacsokodnak.

Mult hó 29 én egy monstre-küldöttség terjesztette elő a községbeliek kérését, miután pedig ennek semmi eredménye sem lett, 30-án egy 4 tagu deputáció jelentkezett a bíró vezetése alatt. Az ispán megértetni igyekezett a bíróval, hogy hasztalan követelnek olyat, amit lehetetlen teljesíteni, s arra kérte a bírót, hogy világosítsa fel a népet. Végül abban állapodtak meg, hogyha sikerült az embereket meggyőzni, értesitse az eredményről. Miután azonban tudomására jutott, hogy a munkások egy része fenyegetőzik, a csendőrséget értesítette a történetekről. Erre 3 csendőr az Emilia-majorból bement a faluba, ami épen nem tetszett az elégedetlenkedőknek s egy suhanc sértő szidalmakkal is illette őket. A csendőrök figyelmzettették a fiatal embert illetlen viseletére, miután azonban csak annál vadabb lett, sőt a koronás királyt is kezdte mosdatlan beszédjével gyalázní, beidéztek a községházába.

Be is jött, de egy nagy csapat „elv-társal”, kik betódultak a tanácsterembe, neki rontottak a csendőröknek vad fenyegetéseket ordítván. A csendőröknek csak nagynehezen sikerült az embereket a teremből kiszorítani. Ezalatt kint a faluban kitört az anarchia. A megvadított tömeg

félreverte a harangokat s halált esküdött mindenkinek, a ki nem cselekszik úgy mint ők parancsolják.

Időközben megérkezett az ispán. Azt hívé, hogy a nép azért csoportosul a község-háza előtt, mert alá akarja írni a szerződéseket, barátságosan közeledett feléjük. A feléje hangzó „huzzátok le”, „agyon kell ütni” kiáltások azonban csakhamar meggyőzték tévedéséről. Csak nagy nehezen birt a községházára menekülni, hol $\frac{1}{2}$ 9-től $\frac{1}{2}$ 1-ig maradt, míg Főriss József zsombolyai főszolgabíró a helyszínére érkezett.

A többi részleteket tegnapi és tegnapi előtti tudósításunkból már ismerik olvasóink.

Gróf Bethlen Miklós m. főjegyző, ki a betegeskedő alispánt helyettesítette, pénteken bejárta mindazokat a községeket, melyeknek a tóbai zendülésben több kevesebb részük volt, nevezetesen Tóbát, Tordát, Emilia-Majort, Magyar-, Német- és Szerb-Czernyát, valamint Kis-Oroszit és mindenütt megtette a szükséges intézkedéseket. Szerb- és Német-Czernyáról, valamint Tordáról a katonaságot visszarendelte. Tóbán és Magyar-Czernyán a vizsgálat befejezéseig ott marad a katonaság.

Az a hír, mintha a szomszédközségek-ből néhány száz ember részt vett volna a tóbai lázadásban, nem felel meg a valóságnak.

*

A szomorú eseménynek, melynek tragikus hátterét öt kioltott emberélet, síró árvák, bánatos özvegyek, keservesen zokogó szülők képezik, meg van a maga humora is.

A tóbaiak tudvalevőleg átküldték Tordára, hogy hát jönnének át ők is egy kicsit csendőrök szurkálni, ispánokat becsukni, meg egyéb mulatságra.

Hogy vége lett a szomorú napnak, azt kérdezi valaki egy tordai embertől:

— Hát kendtek nem mentek át Tóbára? Derék dolog. De hát miért nem mentek?

— Mert a tóbaiak Várkonyisták.

— Hát kendtek micsodák?

— Mi cucisták vagyunk . . .

Ime a legújabb distinkció.

Táviratok.

Országgyűlés.

I.

(A képviselőház ülése április 1.)

Budapest, április 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma rövid formális ülést tartott, melyben tudomásul vette a főrendiház hozzájárulását a 48-as alkotásokról szóló törvényjavaslatokhoz.

Báró Fejérváry honvédelmi miniszter rendkívüli, illetőleg póthitelről szóló javaslatot nyújtott be.

Darányi földművelésügyi miniszter a községi erdők állami kezeléséről szóló törvényjavaslatot nyújtotta be.

II.

(A főrendiház ülése április 2-án.)

Budapest, április 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház ma délelőtti 11 órakor ülést tartott.

A mai ülésben választották meg a kvóta deputációt is és számos más bizottságok tagjait. A költségvetés tárgyalása hosszabb vitát idézett elő, melyben résztvett

Gr. Széchenyi Imre, ki a kormány általános intézkedéseivel foglalkozott, melyeket a szociális mozgalmak pillanatnyi lekiűzésére tett. Az intézkedéseket általánosságban helyesli, de a sajtótörvény revíziója helyett novelláris kiegészítést ajánlja.

Hibáztatja a korábbi kormányok indolenciáját a mozgalmakkal szemben. Ellenzik a földbirtokok parcellázását, mert kevés lesz, hogy megbirjanak belőle élni. Azon meggyőződésben, hogy a kormány kötelességét teszi, elfogadja a költségvetést.

Ezután Darányi miniszter mondott nagyszabású beszédet, melyben bőven kifejtette programját. Széchenyi kritikája, szerinte, igen messze megy; utal arra, mennyire támogatja a kormány a kisgazdák érdekeit. A szocializmus terjedéseért nem lehet a kormányt okolni, mert Európaszerte uralkodó áramlatról van szó; további intézkedéseit a kormány idő előtt nem hozza nyilvánosságra. Rámutat a szőlők rekonstrukciójánál elért eredményekre. A szövetkezetekről szóló törvényt a szakminiszter fogja benyújtani. A földbirtokok parcellázására vonatkozólag kijelenti, hogy a hitbizományok kérdésével ezuttal nem akar foglalkozni, erről annak idején az igazságügyminiszter nyilatkozik. A kellő parcellázást szóló helyesli és erre vonatkozólag javaslatot szándékozik benyújtani. Egyelőre azonban csak óvatosan nyilatkozhatik. Ezért nem terjeszkedett ki a témára a képviselőházban a vita idején.

Teleki grófnak a munkás törvényre vonatkozó beszédére válaszolva, kijelenti, hogy ennek végrehajtása kielégítően sikerült, csak az agitátorok nem váltottak igazolványokat. Az intézkedések üdvös hatása eddig is nyilvánult. A sajtó utján elkövetett izgatások miatt a kormány a sajtótörvény revíziójával foglalkozik, mert kivételes intézkedések ritkán válnak be, de a kormány szükség esetén ezektől sem fog visszariadni. Kéri a költségvetés elfogadását. (Élénk tetszés.)

Ezután elfogadták a költségvetést, valamint a többi napirenden levő következő javaslatokat:

Az 1881: LIX. törvénycikk 3. §-ának módosításáról.

A kisbirtokosok országos földhitelezetéről szóló 1879: XXXIX. törvénycikk módosításáról.

A Gabela—Bocche di Cattarói keskenyvágányu vasutak, valamint Trebinje és Grasoava felé vezetendő szárnyvonalainak építéséről.

A polgárosított határőrvidéken fennálló házközösségi intézményeknek megszüntetéséről szóló 1885: XXIV. törvénycikk némely rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése tárgyában beérkezett törvényjavaslatokat.

A püspökladány—fűzesgyarmati h. é. v.

A beszterce—borgó-prund—borgóbesztercei h. é. vasut engedélyezését.

A szécsány—számos—alibunári fő- és számos—antalfalvai szárnyvonalból álló h. é. gőzmozdonyu vasut engedélyezésének megtörténtéről szóló kereskedelmi miniszteri jelentést.

A delegációk.

Budapest, április 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos mai lap száma közli a királyi kéziratot, mely szerint a delegációkat május 9-ére Budapestre hívják össze.

A tőzsdéről.

Budapest, április 2. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat lanyha, vételkedv korlátozva, az árak szilárdak. Kötetett:

Rozs tavaszra	9-07—9-09
Buza márcz.-április	12-53—12-55
Tengeri május-junius	5-25—5-26
Zab	6-60—6-62

!Czipóket vegyileg tisztítani!

Van szerencsénk a tisztelt közönség b. tudomására hozni, miszerint a tavaszi és nyári időnyre Nagy Becskereken lévő **czipő raktárunkat** gyönyörű és olcsó áruval láttuk el. Kérjük ennek igénybevételét.

Együttal tudatjuk, hogy ugyanott színes czipők 20 krért tisztításra vállaltatnak, melyek vegyileg tisztításuk következtében ujakká lesznek.

(315-3.1) Tisztelettel
MICHELSTÄDTER S. E. H.
Czipóket vegyileg tisztítani.

Czipóket vegyileg tisztítani.

Czipóket vegyileg tisztítani.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. jogkereső közönséget értesíteni, hogy **Antalfalván** (Torontálmegye, a pancsovai kir. törvényszék s antalfalvai kir. járásbiróság területén) a mai nappal

ügyvédi gyakorlatot

kezdttem.

Irodám a sétatéren levő **Grandjean-féle házban** van elhelyezve,
Antalfalva, 1898. március 31.

Dr. Zitkovszky István
320-1.1 ügyvéd.

Méhészeknek fontos!**Az első****magy. keresk. méhtelep**

kaptárok, méhészeti eszközök és szerszámokról szóló f. évi

árjegyzéke

megjelent és kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldetik.

Kühne Ferencz,
321-3.1 Budapest I. Attila-utca.

Husvétii sonkák!

A közelgő husvétii ünnepek alkalmából van szerencsém cégemet becses figyelmébe ajánlani.

szegedi sonkák, kilója . . . — frt 80 kr.
kassai " " . . . 1 frt — kr.
prágai " " . . . 1 frt 15 kr.
első sonka " " . . . — frt 70 kr.
sonka csont nélkül " " . . . — frt 85 kr.

Kolbásznemek és hentesárúk a legjutányosabb árban és legjobb minőségben folyton kaphatók.

A fenti árakra szíves rendeléseit várva, vagyok tisztelettel

Paral Pál
hentes, Szegeden. (Templom-tér 3.)
287-3.2 Telefon sz. 127.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15-20 cm.

Felaj minősége: 1. trágázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15-20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

194-16.13 valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medveábrával és a Mauthner névvel jelölve vannak, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

1.000.000 KORONA

Egy millió

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad.
osztálysorsjáték
50.000 nyereménynek
jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb
nyeremény

1.000.000 Korona.
Egy millió

A nyeremények következőleg vannak beosztva:

Nyeremények:	Korona:
1 á	600 000
1 "	400 000
1 "	200 000
2 "	100 000
1 "	90 000
1 "	80 000
1 "	70 000
2 "	60 000
1 "	40 000
5 "	30 000
1 "	25 000
7 "	20 000
3 "	15 000
31 "	10 000
67 "	5 000
3 "	3 000
432 "	2 000
763 "	1 000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200, 170, 130, 100, 80, 40 korona.

50.000 nyeremény és jutalom 13.160.000 korona érték, melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékban

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig

100.000 eredeti sorsjegy
50.000 pénznyereményt.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellélt álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

	eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Egész	" "	3 " — "
Fél	" "	1 " 50 "
Negyed	" "	0 " 75 "
Nyolcad	" "	

Az összegnek postautalványon való vételét után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvényesül. Kívánatra utánvétellel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után végül azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreseket kockáztatnak merész vállalkozókba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennél fogva kockázatunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeg, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelményvel ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. évi április 25-ig

hozzánk beküldeni.

FEHÉR LAJOS és TÁRSA

a m. k. szab. osztálysorsjáték foelárusító

BUDAPEST,

Gizella-tér 5. sz. 301-6.3

32-38.21

Csokoládé, cacao, bonbonok,
legjobb és legtisztább minőségben

FIUMEI
Cacao és Csokoládé-Gyár (RT.)

Kapható minden jobb fűszer-és csemege-üzletben

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén